

HÖGSKOLAN I GÄVLE

**UTBILDNINGSPLAN
GRUNDNIVÅ**

Personal- och arbetslivsprogrammet
Programkod: SGPAK
Fastställd av HVS-nämnden 2007-11-29
Reviderad av Utbildnings- och
forskningsnämnden 2010-05-05

Utbildningsplan
Personal- och arbetslivsprogrammet
(Human Resources and Labour Relations Programme)

**Denna utbildningsplan gäller för studerande antagna höstterminen 2009
eller senare.**

PERSONAL- OCH ARBETSLIVSPROGRAMMET vid Högskolan i Gävle

1 Övergripande uppläggning

Programmet omfattar 180 högskolepoäng och bedrivs på helfart. Det är en samhällsvetenskaplig utbildning som leder till en filosofie kandidatexamen med psykologi som huvudämne och förbereder för arbete som personalvetare. I programmet ingår sex olika huvudteman som på olika sätt speglar organisation och arbetsliv.

2 Mål

2.1 Mål enligt Högskolelagen¹

Utbildning på grundnivå skall väsentligen bygga på de kunskaper som eleverna får på nationella eller specialutformade program i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper. Regeringen får dock medge undantag när det gäller konstnärlig utbildning.

- Utbildning på grundnivå skall utveckla studenternas
- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
  - förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
  - beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

- Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att
- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
  - följa kunskapsutvecklingen, och
  - utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

2.2 Mål enligt Högskoleförordningen, bilaga 2

Kunskap och förståelse

För kandidatexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.

Färdighet och förmåga

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

---

¹ SFS 1992:1434

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter,
- visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

2.3 Programspecifika mål

Utöver de ovan generella målen gäller följande programspecifika mål för att erhålla en examen med inriktning mot personal- och arbetslivsfrågor vid Högskolan i Gävle. Studenten ska kunna:

- jämföra och analysera olika teoretiska perspektiv inom personal- och arbetslivsområdet.
- använda kunskaper och färdigheter som krävs för ett självständigt och professionellt arbete inom det personal- och arbetsvetenskapliga området.
- redogöra för mångfaldsfrågornas betydelse för organisations- och personalutveckling.
- kommunicera med individer och aktörer på olika nivåer inom organisationsarenan.
- värdera en individs möjlighet att passa in i en given grupp/organisation.

3 Beskrivning av programmet

Inom personal- och arbetslivsprogrammet ingår sex olika teman med ämnena psykologi, sociologi, folkhälsovetenskap, statsvetenskap, företagsekonomi och juridik. Det sker en progression inom ämnet psykologi genom en fördjupning i kursinnehåll där kunskapernas svårighetsgrad ökas successivt samt en ökad självständighet för studenten i kunskapsinhämtning. Under det första temat är inriktningen kopplad till individperspektivet för att sedan under tema 3 ge fördjupade kunskaper om olika organisationsprocesser. Under tema 4 ges fördjupade kunskaper om sambandet mellan arbetsplatsens fysiska, psykiska, sociala miljö och individens hälsa. Utbildningen avslutas med en arbetsplatsanalys och ett självständigt examensarbete i ämnet psykologi under tema 6. Under tema 2 och 5 ges en grund i juridik, företagsekonomi och statsvetenskap med arbetslivsprofil.

3.1 Utbildningens struktur

Programmet ger en bred kompetens i samhällsvetenskap samt en fördjupad kompetens inom området psykologi med inriktning mot personal- och arbetslivsfrågor. Utbildningen består av sex temadelar, om i princip 30 högskolepoäng för varje temadel. Innehållet under varje temadel beskrivs nedan. Lärandemål för varje tema/delkurs beskrivs i kursplanerna.

Tema 1. Psykologins Grunder med Arbetslivsprofil

Individ och organisation

Momentet inleds med en kursintroduktion där avsikten är att introducera den studerande i utbildningen, aktuella yrkesområden/yrkesroller och en överblick över personalarbetets olika inriktningar. Kursen syftar till att ge studenterna kunskap i psykologiska teorier om individen med en koppling till personal- och arbetslivsfrågor. Det handlar om grundläggande psykologisk teoribildning inom det breda forskningsfält som psykologi utgör, så som kognition, perception, emotion, motivation, beslutsfattande och inläring applicerat till arbetsliv och organisation.

Beteendevetenskaplig metod och vetenskaplig orientering

Denna kurs ger en introduktion till centrala vetenskapsteoretiska orienteringar och begrepp inom beteendevetenskaplig forskning och en introduktion till hur olika forskningsprocesser kan genomföras och rapporteras.

Differentiell psykologi

Under kursen ska studenterna tillägna sig kunskaper om likheter och olikheter mellan människor, grupper och hur samma individ har olika egenskaper och förmågor som kan variera över tid. Introduktion till testteori och urval behandlas också under kursen.

Tema 2. Juridik och Företagsekonomi med Arbetslivsprofil

Arbetsrätt för personalvetare

Under kursen ska studenterna tillägna sig kunskaper om rättsreglernas funktion i samhället samt juridisk metod. Kursen inleds med en introduktion av allmän rättslära, juridisk metod och allmän avtalsrätt. Inom arbetsrätten behandlas arbetsrättens historia, kollektiv arbetsrätt, ingående och skiljande från anställningsavtal, arbetsgivarens arbetsledningsrätt och arbetstagarens medbestämmanderätt. Därutöver behandlas arbetsmiljö, diskrimineringslagstiftning, arbetstids- och ledighetslagstiftningarna.

Företags- och personalekonomi

Kursen behandlar grundläggande begrepp och modeller inom ekonomistyrning. Centrala moment är redovisning, budgetering och kalkylering. Kursen ger en grundläggande förmåga att praktiskt tillämpa metoder och modeller för ekonomistyrning samt en förståelse för dess betydelse i verksamheter och en grundläggande insikt i hur olika metoder kan användas. Vidare ingår även grundläggande metoder för investeringsbedömning. Studenten tränas även i att

tillämpa ett kritiskt förhållningssätt till de ekonomistyrningsmodeller som behandlas under kursens gång. Vidare problematiseras grundläggande synsätt inom ekonomistyrningen med särskild koppling till personalfrågor. Kursen behandlar personalekonomiska synsätt och tar upp hur man teoretiskt och praktiskt kan resonera kring investeringar i personal genom rekrytering, utbildning, investeringar i välbefinnande mm. Begrepp som humankapital, intellektuellt kapital samt personalekonomiska beräkningar behandlas.

Tema 3. Organisationsprocesser

Arbets- och organisationspsykologi

Kursens syfte är att öka kunskaperna om olika styrnings-, koordinerings-, samt sociala processer inom organisationsarenan. Tillämpningsområden som attityder och värderingar inom organisationen samt kommunikations-, och ledningsaspekter kommer att behandlas. Under kursen får studenterna planera, utföra och rapportera en organisationspsykologisk undersökning

Sociologi med inriktning mot arbetsliv

Kursen behandlar sociologiska perspektiv på samhällets karaktär och dess betydelse för människan som social individ. Under kursen tillägnar sig studenterna kunskap om sociologisk samhällsanalys, den svenska arbetsmarknaden och arbetslivets delområden, organisationsteorier samt mångfald, makt och ledarskap.

Tema 4. Arbetsmiljö och Hälsa

Folkhälsa och arbetsliv

Under delkursen ska studenten förvärva kunskaper om hälsobegrepp, hälsans bestämningsfaktorer, hälsoläget internationellt och nationellt samt folkhälsans aktörer. Ett ytterligare syfte är att studenten ska kunna tillämpa dessa kunskaper genom ett hälsoarbete inom arbetslivet.

Arbetsplatsens fysiska och psykosociala miljö

Under delkursen ska studenten förvärva fördjupade kunskaper om sambandet mellan arbetsplatsens fysiska, psykiska, sociala miljö och individens hälsa och välbefinnande. Kursen innefattar också studier om stress och belastningsskador och åtgärder för att undanröja problem inom arbetsplatsen.

Tema 5. Statsvetenskap med Arbetslivsprofil

Offentlig förvaltning

Kursen syftar till att ge grundläggande kunskaper om förvaltningens centrala roll i det demokratiska politiska systemet samt arbetsmarknadsorganisationernas roll och förhållande till staten och samhället. I och med det svenska medlemskapet i EU fokuseras även på EU:s institutionella uppbyggnad. Kursen behandlar organiseringen och den politiska betydelsen av offentlig förvaltning på statlig, regional och kommunal nivå samt

förvaltningspolitiska frågeställningar kring styrning och beslutsprocess, genomförande och utvärdering. Dessutom studeras den offentliga tjänstemannens ställning, påverkansmöjligheter och anställningsförhållanden. Betydelsen för samhället av intresseorganisationerna på arbetsmarknaden samt EU:s institutionella påverkan behandlas också.

Tema 6. Personalvetenskapliga Tillämpningsarbeten

Beteendevetenskaplig metod och arbetsliv

Delkursen förbereder studenterna för forskning och ett självständigt examensarbete med inriktning mot personal- och arbetslivsområdet. Under delkursen ska studenten tillägna sig en fördjupad kunskap om vetenskapligt förhållningssätt, vetenskaplig metodik, statistisk bearbetning och analys. Denna kurs förutsätter att studenten genomgått beteendevetenskaplig metod och vetenskaplig orientering.

Personalarbetets innehåll

Under kursen ska den studerande förvärva kunskaper om modeller och teorier avseende kompetensbedömning, personalutveckling och rekrytering. Inom kursen behandlas bland annat strategier för personal-, och kompetensförsörjning, beteendevetenskapliga perspektiv på urval-, och rekryteringsprocessen. Kursen ska vidare ge studenten en möjlighet till fördjupade och tillämpade studier av personalarbetets innehåll och metoder i en organisation. Under kursen genomför studenten ett projektarbete som sedan avrapporteras till uppdragsgivaren och högskolan.

Examensarbete

I examensarbetet ges den studerande möjligheter att aktivt undersöka och bearbeta centrala problem/frågeställningar inom det personal-, och arbetsvetenskapliga området samt en kunskap i kritisk granskning och bedömning av vetenskapliga arbeten inom vetenskapsområdet.

3.2 Undervisning och examination

3.2.1 Pedagogisk modell

Ett arbetsintegrerat lärande genomsyrar utbildningen med examinationsuppgifter under varje enskilt tema där praktik och teori integreras. Undervisningen ska också träna studenten i ett vetenskapligt förhållningssätt vilket bl a innebär att kunna läsa, förstå och kritiskt granska vetenskapliga arbeten. Undervisningen ska vidare träna studentens färdigheter i skriftlig och muntlig framställning genom varierade examinationsformer. En del av litteraturen är på engelska vilket innebär att även språklig förmåga tränas. Undervisningen bedrivs i form av föreläsningar, diskussioner, seminarier, litteraturstudier samt olika former av grupp- och uppsatsarbeten.

3.2.2 Projektgrupper

Studenterna indelas i projektgrupper i början av utbildningen. Syftet med projektgrupperna är dels att genomföra examinationsuppgifter på olika projektföretag och organisationer med sin projektgrupp, dels att analysera sin

egen roll och den egna gruppens utveckling. Målsättningen är att varje projektgrupp ska knytas till en organisation för att ha en kontinuerlig kontakt med projektorganisationen för att sammanföra utbildningsinnehåll och praktisk verksamhet.

3.2.3 Examination

I utbildningen eftersträvas en mångfald av examinationsformer. Examinationen sker i varje kurs, och kan vara enskild och/eller i grupp. Dock innebär examinationen alltid en individuell prövning av studentens fullbordan av kursens lärandemål. Examinationsformen är anpassad till kursens lärandemål, som exempelvis salskrivningar, hemtentamen, seminarier, uppsatser, projektarbeten.

3.3 Studentinflytande

Till programmet är ett studentråd knutet med representanter från varje årskurs. Rådet har regelbundna möten med utbildningsledaren. Rådet fungerar även som utvärderingsgrupp och består, förutom av studentrepresentanterna, av utbildningsledaren, kursansvarig lärare och examinator. Studentrådet har en rådgivande funktion och utbildningsledaren är ordförande. Till programmet är även ett utbildningsråd knutet som består av företrädare för yrkesliv, lärare, studenter och utbildningsledare. Utbildningsrådet är också rådgivande och utbildningsledaren fungerar som ordförande.

3.4 Internationalisering

Vid Högskolan i Gävle finns det stora möjligheter att förlägga en del av studierna utomlands med möjlighet att få dessa studier tillgodoräknade. Detta ska ske i samråd med utbildningsledare. Den som önskar genomföra en del av sin utbildning i annat land kan ansöka om detta hos Internationella sekretariatet som samordnar Högskolans internationaliseringsverksamhet.

3.5 Hållbar utveckling

Med hållbar utveckling menas att befrämja hälsa och god miljö för nuvarande och kommande generationers behov. Programmet belyser kunskaper om sambandet mellan arbetslivets villkor och hälsa i syfte att påverka och förändra välbefinnandet inom arbetslivet och att medvetandegöra den fysiska, sociala och psykiska arbetsmiljöns betydelse för den egna och kommande generationers hälsa.

4 Kurser inom programmet

Tema 1. Psykologins Grunder med Arbetslivsprofil (30hp) (Psychology with Working Life Profile, 30 ECTS credits)

Period	Kursnamn	Högskole- poäng	Nivå	Huvudområde
1:1	Individ och organisation	15	G	Psykologi
1:2	Beteendevetenskaplig metod och vetenskaplig orientering	7,5	G	Psykologi
1:2	Differentiell psykologi	7,5	G	Psykologi

Tema 2. Juridik och Företagsekonomi med Arbetslivsprofil (30hp) (Law and Business Economics with Working Life Profile, 30 ECTS credits)

Period	Kursnamn	Högskole- poäng	Nivå	Huvudområde
1:3	Arbetsrätt för personalvetare	15	G	Juridik
1:4	Företags- och personalekonomi	15	G	Företagsekonomi

Tema 3. Organisationsprocesser (30hp) (Organizational Processes, 30 ECTS credits)

Period	Kursnamn	Högskole- poäng	Nivå	Huvudområde
2:1	Arbets- och organisationspsykologi	15	G	Psykologi
2:2	Sociologi med inriktning mot arbetsliv	15	G	Sociologi

Tema 4. Arbetsmiljö och Hälsa (30hp) (Work Environment and Health, 30 ECTS credits)

Period	Kursnamn	Högskole- poäng	Nivå	Huvudområde
2:3	Folkhälsa och arbetsliv	15	G	Folkhälsovetenskap
2:4	Arbetsplatsens fysiska och psykosociala miljö	15	G	Psykologi

Tema 5. Statvetenskap med Arbetslivsprofil (15hp)
(Political Science with Working Life Profile, 15 ECTS credits)

Period	Kursnamn	Högskole- poäng	Nivå	Huvudområde
3:1	Offentlig förvaltning	15	G	Statsvetenskap

Tema 6. Personalvetenskapliga Tillämpningsarbeten (45hp)
(Practical Applications of HR Knowledge, 45 ECTS credits)

Period	Kursnamn	Högskole- poäng	Nivå	Huvudområde
3:2	Beteendevetenskaplig metod och arbetsliv	15	G	Psykologi
3:3	Personalarbetets innehåll	15	G	Psykologi
3:4	Examensarbete	15	G	Psykologi

5 Behörighet

Behörig att antas till PA-programmet är den som har grundläggande behörighet för högskolestudier på grundnivå enligt högskoleförordningen samt områdesbehörighet 5, d.v.s. följande särskilda behörighet:

Ämne	Kurs
Matematik	B
Samhällskunskap	A

Betyget i vart och ett av ovanstående ämnen skall vara lägst Godkänd.

6 Betyg

Betyg sätts på i programmet ingående kurser enligt gällande kursplan.

7 Examensbestämmelser

7.1 Examensbenämning och examensbevis

Den studerande som fullföljt programmet omfattande 180 högskolepoäng kan ansöka om bevis över filosofie kandidatexamen i psykologi med inriktning mot personal- och arbetsliv (Bachelor of Science in Human Resource Management and Labour Relations)

7.2 Examenskriterier

Kandidatexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng varav minst 90 högskolepoäng med successiv fördjupning i huvudområdet psykologi.

För kandidatexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng i huvudområdet.

8 Övriga föreskrifter

8.1 Studieuppehåll

Den studerande kan efter påbörjade programstudier beviljas studieuppehåll för en eller två terminer åt gången. Ett studieuppehåll innebär att studenten har platsgaranti om den senare väljer att fortsätta studera på programmet. Studievägledningen beslutar om studieuppehåll.